

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Iwona Łuka-Kliszcz (spr.)
Sędziowie:	SSA Feliksa Wilk SSA Marta Fidzińska - Juszcak
Protokolant:	st.sekr.sądowy Ewa Dubis

po rozpoznaniu w dniu 21 sierpnia 2012 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **Z. D.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o emeryturę

na skutek zażalenia wnioskodawcy Z. D.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach Wydziału V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 13 lipca 2012 r. sygn. akt V U 308/12

p o s t a n a w i a :

u c h y l i ć zaskarżone postanowienie.

Sygn. akt III AUz 150/12

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 lipca 2012 r. Sąd Okręgowy w Kielcach Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił odwołanie **Z. D.** od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 15 lutego 2012 r.

Sąd Okręgowy powołując się na treść art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. stwierdził, że pomiędzy niniejszą sprawą, a postępowaniem zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 25 stycznia 2011 r. (do sygn. akt V U 1369/10) zachodzi przesłanka wykluczająca ponowne rozpoznanie sprawy w postaci powagi rzeczy osądzonej. Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2011 r. Sąd oddalił bowiem odwołanie Z. D. od decyzji organu rentowego odmawiającej mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, opierając się na ustaleniu, że nie posiada on 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym przedmiotem ustaleń w tym zakończonym już postępowaniu była kwestia uwzględnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia wnioskodawcy od dnia 1 kwietnia 1972 r. do 30 listopada 1983 r. w Kombinacie Budowlanym w K. i w (...) Kombinacie Budowlanym w S.

oraz od dnia 2 lutego 1987 r. do 31 sierpnia 1993 r. w Zakładzie (...) w T. i okresy te nie zostały uznane przez Sąd za pracę w szczególnych warunkach. Tymczasem w sprawie niniejszej wnioskodawca zaskarżając kolejną decyzję z dnia 15 lutego 2012 r. ponownie kwestionuje odmowę przyznania mu prawa do tego świadczenia i wskazuje na te same okresy zatrudnienia, a domagając się uznania ich za pracę w szczególnych warunkach nie wskazuje na nowe dowody, ale twierdzi, że słuchani w poprzednim postępowaniu świadkowie źle zeznawali. Porównując oba powyższe postępowania uznał Sąd Okręgowy, że zachodzi nie tylko identyczność stron i przedmiotu rozstrzygnięcia, ale także tożsamość podstawy sporu. Wnioskodawca pragnie bowiem dowieść tej samej okoliczności i kwestionuje ustalenia z poprzedniego postępowania, podważając dokonaną wtedy ocenę dowodów. W konsekwencji uznał Sąd Okręgowy, że odwołanie wnioskodawcy jest niedopuszczalne i je odrzucił w oparciu o art. 199 ust. 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Okręgowego wywiódł wnioskodawca Z. D., podnosząc że jest ono dla niego krzywdzące. Zaskarżając je w całości zarzucił w istocie, że w sprawie niniejszej nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej ze sprawą do sygn. akt V U 1369/10, albowiem nie dysponował wtedy wszystkimi dowodami odnośnie charakteru spornego zatrudnienia, które nie zostało wcześniej uznane za pracę w szczególnych warunkach. Skarżący podniósł, że dopiero teraz udało mu się odzyskać z archiwum dokumenty przedstawiające przebieg spornego zatrudnienia. Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia celem merytorycznego rozpoznania jego odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

Podkreślenia wymaga, iż odwołanie od decyzji organu rentowego wszczynające postępowanie sądowe pełni rolę pozwu i w sytuacji, gdy o to samo roszczenie, między tymi samymi stronami sprawa została już prawomocnie osądzona (tożsamość przedmiotu i podstawy faktycznej sporu), sąd winien odwołanie odrzucić na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Jednakże o tożsamości przedmiotu sporu o świadczenia z ubezpieczenia społecznego świadczy nie tylko tożsamość żądania zawarta w obu wnioskach, ale także stan faktyczny i prawny, jaki istniał w chwili zamknięcia rozprawy w poprzednim postępowaniu. W wyroku z dnia 5 sierpnia 1999 r. (II UKN 231/99, OSNAPiUS 2000 nr 19, poz. 734) Sąd Najwyższy stwierdził, że powaga rzeczy osądzonej, z której korzysta prawomocny wyrok sądu pracy i ubezpieczeń społecznych wydany w sprawie o prawo do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, wyłącza możliwość ponownego wszczęcia postępowania o to samo świadczenie zarówno przed organem rentowym jak i przed sądem tylko bez przedłożenia nowych dowodów lub wskazania nieznanych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, mających wpływ na jej zmianę (zob. też postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 września 1998 r., II UKN 373/98, OSNAP 1999 nr 21, poz. 702, z dnia 21 lutego 2001 r., II UKN 226/00 oraz z dnia 19 stycznia 1984 r., III URN 131/83, OSNC 1984 nr 10, poz. 177, a także wyrok z dnia 18 kwietnia 1980 r., IV CR 85/80, OSNCP 1980 nr 11, poz. 214).

Jakkolwiek w postępowaniu zakończonym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 25 stycznia 2011 r. (do sygn. akt V U 1369/10) nie doszło do uwzględnienia pierwszego żądania wnioskodawcy o ustalenie prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych (w trybie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227), to jednak w kolejnym wniosku załatwionym zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzją odmowną z dnia 15 lutego 2012 r. wnioskodawca domagając się ponownie przyznania wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, swoje prawo wywodzi wskazując na nowe dowody i okoliczności. Jakkolwiek powołuje się ponownie na swoją pracę w warunkach szczególnych w okresach od dnia 1 kwietnia 1972 r. do 30 listopada 1983 r. (w Kombinacie Budowlanym w K. i w (...) Kombinacie Budowlanym w S.) oraz od dnia 2 lutego 1987 r. do 31 sierpnia 1993 r. (w Zakładzie (...) w T.), to jednak jego żądanie opiera się już na innych dowodach i nowych okolicznościach faktycznych. Głównym powodem nieuwzględnienia pierwszego żądania wnioskodawcy był brak wymaganego stażu pracy w szczególnych warunkach, brak było bowiem prawidłowego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, a dopuszczone dowody z zeznań świadków również nie pozwoliły na stanowcze potwierdzenie takiego charakteru spornych okresów zatrudnienia, co nie dawało prawa do wcześniejszego świadczenia emerytalnego,

albowiem jego staż zatrudnienia w szczególnych warunkach nie wyniósł niezbędnych 15 lat. Jednakże obecnie Z. D. wnioskuje przeprowadzenie dowodów z zeznań także nowych świadków (R. D.) oraz dotąd nie znanych dokumentów pracowniczych (umów i angaży) dotyczących spornych okresów zatrudnienia, aby wykazać w ten sposób, że okresy te winny zostać zaliczone do pracy w szczególnych warunkach. W tych okolicznościach stwierdzić należy, że pierwsze z odwołań Z. D. od decyzji organu rentowego odmawiającej mu prawa do emerytury, a w szczególności jego podstawa faktyczna różni się od tego będącego przedmiotem niniejszej sprawy. Od czasu wydania decyzji z dnia 13 października 2010 r., a także postępowania sądowego zakończonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 25 stycznia 2011 r. zmieniły się bowiem okoliczności faktyczne, które były istotne z punktu widzenia prawa wnioskodawcy do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Co prawda powyższy wyrok ma powagę rzeczy osądzonej, ale nie dotyczy ona nowego żądania wnioskodawcy co do przyznania wcześniejszej emerytury (pomimo jego identyczności w treści) w przypadku, gdy po uprawomocnieniu się tego wyroku żądanie wnioskodawcy oparte jest na nowych dowodach mających wpływ na ujawnienie rzeczywistego stanu faktycznego i jego prawidłową ocenę. Jak o tym wyżej była mowa, do uznania, że sprawa została prawomocnie osądzona, a więc że istnieją podstawy do odrzucenia nowego wniosku, a w konsekwencji i odwołania (art. 199 § 1 i art. 366 k.p.c.), nie wystarcza samo stwierdzenie, że w obydwu sprawach chodzi o to samo roszczenie i że identyczne są strony obydwu procesów; mimo bowiem identyczności stron i dochodzonego roszczenia stan rzeczy osądzonej nie występuje, jeżeli uległy zmianie okoliczności, których istnienie było przyczyną oddalenia pierwszego odwołania, a więc jeżeli roszczenie stało się w świetle stanu faktycznego uzasadnione.

Wychodząc z błędnego założenia powagi rzeczy osądzonej, Sąd pierwszej instancji wydając orzeczenie odrzucające odwołanie wnioskodawcy nie wziął pod uwagę zarówno konsekwencji związanych z wydaniem nowej decyzji organu rentowego z dnia 15 lutego 2012 r., jak i wskazania przez wnioskodawcę również innych dowodów i okoliczności faktycznych, i to zarówno przed organem rentowym, jak i w postępowaniu przed sądem, gdyż wnioskodawca wykazuje na nowe dowody, w szczególności z zeznań świadków i dokumentów, które pod kontem kwalifikacji spornych okresów jako pracy w szczególnych warunkach nie były w poprzednim postępowaniu poddane ocenie. To zaś stanowi podstawę do merytorycznego rozważenia jego uprawnień na podstawie przedstawionych okoliczności. Odrzucając zaś odwołanie, Sąd pierwszej instancji uniemożliwił kontynuowanie postępowania dowodowego w celu prawidłowego rozstrzygnięcia o roszczeniach wnioskodawcy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, na zasadzie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., uchylił zaskarżone postanowienie.